

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om allmänna villkor för företagsstöd och lag om ändring av 21 § lagen om företagsstöd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en lag om allmänna villkor för företagsstöd skall stiftas. Genom lagen skapas de allmänna grunder för beviljande av företagsstöd som skall tillämpas oberoende av vilket förvaltningsområde som ansvarar för administrationen av stödet. Lagen skall tillämpas om inte något annat bestäms särskilt i lag och den skall gälla olika former av företagsstöd som beviljas av statsmedel. Lagen skall innehålla bestämmelser om allmänna mål för företagsstödsprogram, allmänna villkor för beviljandet av företagsstöd och tillsynen över företagsstöd samt bestämmelser om sekretess

och straff som anknyter sig till tillsynen. Dessutom skapas genom lagen förfaringsätt för sammanjämkning av företagsstödspolitiken inom olika förvaltningsområden. För detta ändamål inrättas en företagsstödsdelegation.

Propositionen innehåller dessutom ett förslag till lag om ändring av lagen om företagsstöd. Genom lagändringen skall den företagsstödsdelegation som har tillsatts med stöd av lagen om företagsstöd dras in.

Avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Inledning	3
2. Nuläget	3
2.1. Lagstiftning och praxis	4
2.2. Bedömning av nuläget	4
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	4
3.1. Allmänt	4
3.2. Företagsstödssystemets enhetlighet	4
3.3. Sammanjämkning av företagsstöd	5
3.4. Företagsstödsprogrammets tidsbundenhet	5
3.5. Uppföljning och utvärdering av företagsstödet effektivitet	6
3.6. Tillsyn över företagsstöd och förebyggande av missbruk	6
3.7. Beaktande av vissa bestämmelser som utfärdats av Europeiska gemenskaperna	6
4. Propositionens verkningar	7
4.1. Ekonomiska verkningar	7
4.2. Organisatoriska verkningar	8
5. Beredningen av propositionen	9
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionen	10
7. Europeiska gemenskapernas bestämmelser och internationella avtal	10
DETALJMOTIVERING	12
1. Motivering till lagförslagen	12
1.1. Lag om allmänna villkor för företagsstöd	12
1.2. Lag om företagsstöd	17
2. Närmare bestämmelser	17
3. Ikraftträdande	17
Lag om allmänna villkor för företagsstöd	19
Lag om ändring av 21 § lagen om företagsstöd	22
Bilaga: Förordning om företagsstödsdelegationen	23

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Beredningen av en ramlag om allmänna villkor för företagsstöd är en viktig del av den pågående reformeringen av företagsstödssystemet. Målet är att systemet skall göras klarare och vederlag för stöd krävas oftare än tidigare samt att sådana stöd som snedvrider konkurrensen och överlappar varandra skall elimineras. Målet är att samtidigt förbättra uppföljningen av och tillsynen över användningen av samt kostnaderna för och effektiviteten hos företagsstöd. Syftet är vidare att effektivisera sammanjämkningen av de företagsstöd som beviljas inom olika förvaltningsområden.

2 Nuläget

2.1 Lagstiftning och praxis

För närvarande finns det ingen ramlag som skulle ange allmänna principer om målen för olika stödprogram och om sammanjämkning av stöd. Om beviljandet, användningen och utbetalningen av samt tillsynen över användningen av statligt understöd har det utfärdats ett statsrådsbeslut, allmänna föreskrifter angående statsbidrag (490/65). Statsrådsbeslutet i fråga innehåller närmast stadganden om förfaringsätt samt stadganden om omständigheter som bör beaktas när enskilda beslut om understöd fattas. Tillämpningsområdet har inte begränsats till endast sådana understöd som beviljas för näringsverksamhet och den täcker å andra sidan endast en del av de finansieringsformer som räknas höra till begreppet företagsstöd.

De författningar som gäller enskilda företagsstödsprogram är olika vad gäller den nivå på vilken de utfärdats. Det finns inte heller egentliga egna författningar om alla stödprogram utan beviljandet av stöd grundar sig på ett anslag som intagits i statsbudgeten och den motivering som ansluter sig till det.

Bestämmelser på lagnivå har utfärdats särskilt i fråga om statens specialfinansieringsinstitut men även när det gäller vissa andra stödprogram. I lag bestäms det bland annat om borgen och säkerheter som bevil-

jas av Statsgaranticentralen, det räntestöd som beviljas av Finlands Exportkredit Ab och om Kera Ab:s kreditgivning. På motsvarande sätt innehåller lagen om företagsstöd (1136/93) bestämmelser om vissa stöd för små och medelstora företag samt om investeringsstöd för utvecklingsområde. Ofta är de författningar som stödprogrammen baserar sig på utfärdade på lägre nivå, varvid bestämmelserna i fråga har utfärdats till exempel genom statsrådsbeslut eller beslut av vederbörande ministerium.

Även om en stor del av företagsstödsprogrammen administreras inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde, beviljas företagsstöd dock även inom flera andra ministeriers förvaltningsområden. Åtminstone inom arbetsministeriets, trafikministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, miljöministeriets, utrikesministeriets och inrikesministeriets förvaltningsområden finns det stödprogram genom vilka finansiering kanaliseras i sin helhet eller delvis till näringsverksamhet. I många fall ligger dock tyngdpunkten i dessa stödprogram annanstans än på det egentliga företagsstödet.

Flera företagsstödsprogram finansieras delvis med medel ur Europeiska unionens (EU) strukturfonder. I regel finansieras stödprogrammen minst till hälften med nationella medel och stöden beviljas utgående från nationella stödprogram.

Som medlem i Europeiska unionen omfattas Finland av Europeiska gemenskapernas (EG) bestämmelser om konkurrens och statligt stöd samt den tillsyn över användningen av offentligt stöd som utövas av Europeiska kommissionen på basen av dessa. EG:s bestämmelser om statligt stöd inskränker användningen av företagsstöd särskilt till den del det finns risk för att stödet snedvrider konkurrensen och påverkar den internationella handeln. I syfte att förhindra sådan snedvridenhet skall planerade stödprogram anmälas till Europeiska kommissionen. Planerna får inte genomföras innan kommissionen gett sitt godkännande. Kommissionen följer också fortlöpande med de redan existerande programmen för statligt stöd.

2.2. Bedömning av nuläget

De centrala problemen i det nuvarande systemet med företagsstöd är att det saknas enhetliga principer om beviljande av företagsstöd och att de olika företagsstödsprogrammen inte är sammanjämkade i tillräckligt stor utsträckning. Företagsstödsprogram planeras och bereds ganska självständigt inom olika förvaltningsområden och av denna anledning bildar de nödvändigtvis inte någon logisk och klar helhet med tanke på de näringspolitiska mål som har uppställts. Det nationalekonomiska helhetsintresset, företagsverksamhetens effektivitet och sund konkurrens är allmänt godkända mål, som dock inte alltid tillräckligt beaktas vid beredningen av olika stödprogram. För att stöd skall kunna inriktas så att de har den mest effektiva verkan med tanke på stödets ändamål skulle å andra sidan förutsätta att alla följer gemensamma principer.

För de behöriga myndigheterna finns det inte heller enhetliga bestämmelser om beredning av enskilda stödbeslut, uppföljning av beviljade stöd eller tillsyn över användningen av stöd. Detta kan i praktiken medföra problem till exempel genom att stöd kanaliseras till företag som inte har förutsättningar för lönsam verksamhet eller till projekt som bidrar till ökad överkapacitet inom en viss bransch och som därigenom snedvrider konkurrensen. På motsvarande sätt har uppföljningen av och tillsynen över användningen av stöden i brist på enhetliga principer inte alltid organiserats på ett tillräckligt effektivt sätt, vilket skulle vara nödvändigt bland annat för att missbruk av företagsstöd skulle kunna förebyggas. När det gäller stödprogram som finansieras delvis med Europeiska unionens medel förutsätter också Europeiska gemenskapernas bestämmelser att granskningsverksamheten är ordnad på ett effektivt sätt.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1 Allmänt

Lagen föreslås bli tillämpad om inte något annat bestäms särskilt i lag. I praktiken skulle detta betyda att den ramlag som nu är under behandling skulle åsidosätta det som föreskrivits eller bestämts i en bestämmelse på lägre nivå, till exempel ett

statsrådsbeslut eller ett ministeriebeslut om saken. Dessutom bör beaktas att ett på lagnivå utfärdat nytt regelsystem om företagsstödsprogram och ett existerande regelsystem som skall ändras skall enligt ramlagen och förordningen om företagsstödsdelegationen hänskjutas till företagsstödsdelegationen. Lagens ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse innehåller en bestämmelse enligt vilken de befintliga företagsstödsprogram, om vilka det bestäms på något annat sätt än genom lag, skall före utgången av 1998 bringas att motsvara bestämmelserna i lagen.

Vid beredningen av nya företagsstödsprogram samt vid ändring av befintliga stödprogram och författningar om dessa borde utgångspunkten vara att bestämmelser om stödprogram utfärdas i författningar på lägre nivå än lag. Om stöd skulle bestämmas på lagnivå utfärdas endast då särskilda skäl därtill föreligger, till exempel i fråga om statliga specialfinansieringsinsinstitut. I regel skall bestämmelser om företagsstödsprogram enligt förslaget utfärdas på lägre nivå, varvid bestämmelserna i den föreslagna ramlagen skall tillämpas till fullo till alla delar.

3.2 Företagsstödssystemets enhetlighet

Genom den föreslagna lagen utfärdas bestämmelser om allmänna mål för företagsstödsprogram. Syftet med dessa enhetliga principer är att skapa riktlinjer för användningen av företagsstöd på ett sätt som ur nationalekonomisk synvinkel är mest effektivt. I syfte att främja nationalekonomins tillväxtpöjligheter och att öka företagsverksamhetens effektivitet skall företagsstöd i första hand beviljas för sådana ändamål genom vilka man kan eliminera brister i marknadens funktion.

Om balansering av den regionala utvecklingen bestäms i lagen om regional utveckling (1135/1993).

En fungerande konkurrens mellan företagen är ytterst viktig med tanke på nationalekonomiskt helhetsintresse och företagsverksamhetens effektivitet. Ett av de centrala målen är ju också att de snedvridande verkningar som företagsstöd kan ha på konkurrensen förblir så små som möjligt. Bestämmelserna i den föreslagna lagen förutsätter att konkurrensaspekter tas i beaktande både när företagsstödsprogram förbereds och när enskilda beslut om stöd fattas.

Med tanke på utvecklande av företags-

verksamheten på lång sikt kan det stöd som kanaliseras till immateriell utvecklingsverksamhet betraktas som det stöd som används mest effektivt. Enligt förslaget skall också företagsstödet riktas först och främst på immateriell utveckling samt på förbättring av små och medelstora företags konkurrensförmåga på lång sikt. Däremot skall det endast av särskilda skäl vara möjligt att bevilja stöd för finansiering av stora företags sedvanliga investeringar och driftskapital endast av särskilda skäl.

Med tanke på företagsstödssystemet enhetlighet och de gemensamma mål som uppställts för företagsstöd är det viktigt att åstadkomma enhetliga förutsättningar också för beviljande av enskilda stöd. I detta syfte skall den behöriga myndigheten eller ett samfund i samband med att stöd beviljas utreda hur projektets totalfinansiering och offentliga finansiering är ordnade och vidare projektets lönsamhet och verkningar på konkurrensen. Inget stöd skall beviljas till olönsamma företag eller för olönsamma projekt.

3.3 Sammanjämkning av företagsstöd

Syftet med förslaget är att företagsstöden skall sammanjämkas på ett effektivare sätt än tidigare. En förutsättning för ett effektivt sammanjämkande är att olika förvaltningsområden samarbetar med varandra i tillräcklig utsträckning särskilt när det gäller beredning av företagsstödsprogram. Av denna anledning föreslås att det inrättas en ny företagsstödsdelegation, av vilka den behöriga myndigheten skall begära ett utlåtande innan ett nytt stödprogram godkänns eller ett existernade stödprogram väsentligt ändras. Samma förfarande skulle gälla de största och till sin betydelse viktigaste enskilda stödbesluten. Företagsstödsdelegationen skall bestå av representanter för de ministerier som sköter administrationen av de viktigaste företagsstödsprogrammen samt för finansministeriet. Företagsstödsdelegationen skall enligt förslaget arbeta i anslutning till handels- och industriministeriet som ansvarar för finansieringen av företagsverksamhet och företagsstöd. Den föreslagna företagsstödsdelegationen skall ersätta den nuvarande företagsstödsdelegationen som fungerar som ett rådgivande organ för vissa stöd som administreras av handels- och industriministeriet och om vilka det bestäms lagen om företagsstöd. Om den nya företagsstödsdelegationens upp-

gifter och organisationsform skall närmare bestämmas genom förordning.

3.4 Företagsstödsprogrammets tidsbundenhet

Enligt den föreslagna lagen skall företagsstödsprogrammen gälla en viss tid om inte något annat bestäms särskilt i lag. Även i fråga om sådana företagsstödsprogram om vilka det bestäms på lagnivå är det motiverat att huvudsakligen följa principen om tidsbundenhet.

De stödprogram som administreras av specialfinansieringsinstitut är i regel definierade i förvaltningslagarna om dem, så det är svårt att genomföra principen om tidsbundenhet genom att bestämma att hela lagen skall gälla en viss tid. Tidsbundenheten av de stödprogram som ingår i nämnda lagar skall genomföras med tiden genom att ändra lagarnas struktur så att stödprogrammen inte längre fastställs i den förvaltningslag, som gäller ett enskilt specialfinansieringsinstitut utan i en förordning som utfärdats med stöd av denna lag eller i ett särskilt statsrådsbeslut.

Angående specialfinansieringsinstitut pågår det en helhetsutredning som kan medföra ändringar i deras uppgifter och i lagstiftningen om dem. Det är ändamålsenligt att verkställa en eventuell tidsbundenhet av företagsstödsprogram i samband med detta. Av denna anledning föreslås nu inte några ändringar i lagstiftningen om specialfinansieringsinstitut.

I fråga om sådana företagsstöd som baserar sig på statsrådsbeslut eller beslut av olika ministerier är det däremot logiskt att principen om tidsbundenhet införs så snart som möjligt. Lagförslaget innehåller en bestämmelse enligt vilket andra företagsstödsprogram än de som bestäms på lagnivå skall bringas att motsvara den föreslagna lagens ändamål, inkl. tidsbundenhet, före utgången av 1998.

Tidsbundenheten förbättrar myndigheternas möjligheter att uppnå de mål som eftersträvas med stödprogrammen och ökar möjligheterna att kanalisera resurser allt enligt näringspolitiska tyngdpunktsområden och olika medels effektivitet. Regelbundna utvärderingar av företagsstödsprogram har ingen betydelse om resultaten inte kan tillämpas i praktiken genom revidering av programmen.

Behovet av regelbunden revidering ökar på grund av Finlands deltagande i Europeiska unionens regionalpolitiska och andra strukturfundsprogram om vilka beslut fattas och verkställs periodvis. För att strukturfonderna skall kunna utnyttjas maximalt i nationell regionalutveckling krävs att revideringen av de nationella programmen harmoniseras så att strukturfondernas programperioder följs.

Avsikten är att lagen om företagsstöd skall göras tidsbunden samtidigt som en totalrevidering av den bereds under 1997.

3.5 Uppföljning och utvärdering av företagsstödet effektivitet

Med beviljande av företagsstöd eftersträvas alltid något mål. Ett allmänt mål skall vara att företagsverksamhetens effektivitet ökar och nationalekonomins tillväxtpotentialer förbättras genom att brister i marknadens funktion elimineras. Stöd kan även ha andra ändamål vilka till exempel har att göra med regionalpolitisk inkomstfördelning. Målen för företagsstödsprogram skall vara förenliga med de allmänna näringspolitiska målen och de skall framläggas klart i bestämmelserna om stödprogram.

Med effektivitet avses i allmänhet åtgärdens verkan på den objekt som den är inriktad på och särskilt uppnåendet av uppställda mål. Med hjälp av effektivitet mäts alltså uppnådda resultat i förhållande till uppställda mål medan effektivitet mäts genom att jämföra resultaten med de insatser man förbrukat för att åstadkomma dem, till exempel kostnaderna. De direkta kostnaderna för företagsstöd är relativt välkända. Om stödets effektivitet har man däremot mycket litet tillförlitlig information. I allmänhet har nyttan av företagsstöd inte mätts alls eller så har mätningsskolorna varit otillräckliga. Det är dock möjligt och önskvärt att mäta stödets effektivitet på ett mer pålitligt sätt med tanke på utvärdering och jämförelse av olika företagsstödsprogram.

Utvärderingen av företagsstödet effektivitet kan motiveras också med att kostnaderna för dem faller på alla skattebetalare medan den direkta nyttan faller endast på en liten grupp. Nyttan skall bedömas noggrant också av den orsak att företagsstödet totala kostnader alltid överskrider det anslag som syns i budgeten. När den effektivitetsförlust som sker vid täckandet av utgifterna tas i beak-

tande är de verkliga kostnaderna ca 30 % högre än de synliga kostnaderna. Därtill skall de administrativa kostnaderna beaktas.

Det är nödvändigt att central uppmärksamhet fästs vid mätningen av stödets effektivitet när effektivast möjlig användning av företagsstöd och, mer allmänt, av ekonomiska resurser eftersträvas. Ur statsekonomisk synvinkel bidrar en periodisk utvärdering av företagsstödsprogrammen i kombination med stödets tidsbundenhet till en effektivare och mer ekonomisk användning av skattemedel. Dessutom uppmuntrar det till en effektivare administrering av företagsstödsprogram.

3.6 Tillsyn över företagsstöd och förebyggande av missbruk

I den föreslagna lagen utfärdas allmänna bestämmelser om tillsynen över företagsstöd och om mottagarens upplysningsplikt. Avsikten är att möjliggöra en effektiv uppföljning av att stödet används enligt uppställda villkor. Den behöriga myndigheten liksom den tjänsteman som denna förordnar skall ha rätt att av stödets mottagare för granskning erhålla handlingar och andra dokument som är nödvändiga med tanke på tillsynen. Den tjänsteman som har rätt att genomföra granskningen skall dessutom för verkställande av granskningen få tillträde till stödmottagarens affärslokaler, lagerlokaler och andra utrymmen i yrkesmässigt bruk. Stödmottagaren skall också utan dröjsmål överlämna de begärda upplysningarna och utredningarna som är nödvändiga med tanke på tillsynen. Stadgandet om sekretess avser hindra att de upplysningar som erhållits i samband med uppföljningen och tillsynen, bl.a. affärshemligheter, inte befordras vidare. Upplysningar skall dock kunna lämnas till behöriga myndigheter för utförande av de uppgifter som åläggs dem enligt den föreslagna lagen, till åklagar- och polismyndigheter för brottsutredning samt till domstol liksom också till besvärsmyndigheter. Även när Europeiska gemenskapens bestämmelser och de internationella avtal som förpliktigar Finland det förutsätter skall uppgifter kunna lämnas vidare.

Ett av syften med bestämmelserna om uppföljning av och tillsyn över företagsstöd är att förebygga missbruk av företagsstöd. I de fall där man vägrar att lämna handlingar eller registreringar, som är nödvändiga med

tanke på tillsynen, till den behöriga myndigheten eller den tjänsteman denna förordnar eller att felaktiga uppgifter lämnas, skall lagen enligt förslaget bestämma om möjlighet att utdöma bötesstraff. Detsamma skall i allmänhet gälla i en situation, där den behöriga myndigheten eller den tjänsteman som denna förordnar hindras från att utföra tillsyn enligt lagen.

Bestämmelserna i den föreslagna lagen skulle för sin del stödja statsrådets principbeslut av den 1 februari 1996 rörande regeringens program för minskning av ekonomisk brottslighet och grå ekonomi.

3.7 Beaktande av vissa bestämmelser som utfärdats av Europeiska gemenskaperna

Viktiga ur företagsstödens synvinkel är de bestämmelser om statligt stöd som meddelas i de konkurrensregler som ingår i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Om tillämpningen av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd och om särskilt de anmälningar som skall tillställas Europeiska kommissionen har redan tidigare utfärdats nationella bestämmelser, vilka skall beaktas särskilt vid planeringen för och beredningen av företagsstöd-program.

På de företagsstöd som finansieras både av statsmedel och med medel ur EU:s strukturfonder tillämpas bestämmelser i Europeiska gemenskapernas relevanta förordningar. EG:s författningar förutsätter bl.a. ordnande av tillsyn över och uppföljning av stöden på ett tillräckligt effektivt sätt i syfte att förebygga missbruk. De ställer sålunda krav på kvaliteten hos den tillsyn som skall ordnas, men i praktiken skall vid tillsynen över användningen av stöd tillämpas bestämmelser som utfärdats inom ramen för den nationella lagstiftningen. I den föreslagna lagen utfärdas rambestämmelser om tillsynen över användningen av företagsstöd och mottagarens upplysningsplikt. Närmare bestämmelser skall vid behov utfärdas i författningar på lägre nivå.

4. Propositionens verkningar

4.1 Ekonomiska verkningar

Under den senaste tiden har inte bara i Finland utan också i flera andra länder och

internationella organisationer fästs stor uppmärksamhet vid företagsstödens ekonomiska verkningar. Mest uppmärksamhet har fästs vid de verkningar som stöden har på konkurrensen. De påfrestningar som orsakas av statsekonomi har varit en annan betydelsefull orsak till intresset. Syftet med reformeringen av företagsstödssystemen har, utöver de skäl som nämnts förut, varit en strävan efter att förbättra stödets effektivitet och effektfullhet.

År 1995 uppgick nettokostnaderna för det företagsstöd som beviljats för förädlings- och servicebranscherna i Finland till 4632 miljoner mark. Dessa nettokostnader utgjorde 1,2 % av förädlingsvärdet inom branscherna i fråga. I siffrorna ingår inte den finansieringsandel som erhålls från Europeiska unionen. Huvudparten av företagsstöd beviljas inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde.

Det mål som uppställts i regeringsprogrammet är att minska företagsstöden inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde med 1 900 miljoner mark och inom trafiken med 700 miljoner mark från 1995 års nivå fram till år 1999. En betydande del av reduceringen har genomförts redan i tilläggsbudgeten för 1995 och i budgetarna för 1996 och 1997.

För att de minskande anslagen för företagsstöd skall kunna riktas på ett sätt som är så effektivt som möjligt, bör användningen av stödformerna sammanjämkas och stöd bör beviljas på enhetliga grunder. Enligt regeringens näringspolitiska mål skall företagsstöden utgöra en del av annan näringspolitik och stöda dess mål. Strukturpolitiken spelar en viktig roll i uppnåendet av dessa mål.

En världsomfattande teknisk-ekonomisk brytning, en allt snävare konkurrens, produktionsprocessernas utvecklingslinjer och den insatsledda tillväxtstrategins ineffektivitet har förflyttat tyngdpunkten i Finlands industri- och näringspolitiska strategi från ökningen av produktionsinsatser till ett effektivt utnyttjande av dem. De immateriella satsningar som ökar kunskapen intar en nyckelställning. Till dem kanaliseras inte marknaden tillräckligt med finansiering, eftersom de ger avkastning först på lång sikt och är förenade med risk. Av immateriella investeringar bildas inte heller realsäkerheter som underlättar finansieringen, liksom det bildas vid sedvanliga investeringar. Det är svårt att göra nå-

gon bedömning av avkastning och risker speciellt i fråga om projekt som skall genomföras av småföretag och företag som håller på att inleda sin verksamhet.

Regeringen har i sitt program valt att stödja höjningen av bruttonationalproduktandelen av de resurser som används till forsknings- och utvecklingsverksamhet. Statsrådet har uppsatt som mål att höja forskningsanslagens andel till 2,9 % av bruttonationalprodukten fram till 1999. I bakgrunden finns ett mål att diversifiera näringsstrukturen i Finland genom att utveckla de verksamhetsområden på vilka världsekonomisk efterfrågan kommer att öka i framtiden och vars produktionsinsatser baserar sig på kunnande och inte på naturtillgångar.

I Finland växer den informationsintensiva industrin och tjänsterna som anknuter sig till den snabbt. El- och elektronikindustrins andel av exporten har t.ex. stigit till 20 % och den kan beräknas överskrida värdet av pappersindustrins export under de närmaste åren. Den informationsintensiva produktionens tillväxt skapar också flera tusen nya arbetsplatser per år. Med hjälp av finansiering som riktas på teknologi skapas förutsättningar för att denna tillväxt skall kunna fortsätta även i framtiden. Utvecklandet av innovationssystem intar en nyckelposition med tanke på sysselsättningen.

I samtliga branscher har företagsledningens kunnande erkänts som en betydande insatsfaktor. Bristen på sådant kunnande har, särskilt i små och medelstora företag, upplevts utgöra ett hinder för utvecklingen. Ökning av företagsledningens kunskap om de olika områdena förbättrar företagets konkurrensförmåga och förutsättningarna för ökad sysselsättning.

Små och medelstora företags resurser räcker ofta inte till produktion av den information som behövs för anskaffning av finansiering och marknaden kan sålunda inte alltid rikta finansiering ens på deras produktiva projekt. Å andra sidan är kostnaderna för denna finansiering stora jämfört med den avkastning den ger till finansiärerna. Dessa brister försöker man avhjälpa närmast genom att höja finansieringsinformationens kvalitet men också genom statens eget finansieringsutbud. Emedan företagsstödet avhjälpes problemet med osymmetrisk finansieringsinformation hos småföretagen kan det i vissa fall öka ekonomins effektivitet också i samband med finansieringen av sed-

vanliga investeringar och driftskapital.

Läggandet av tyngdpunkten i företagsstöd på dessa insatser, som är av största betydelse för nationalekonomins utveckling, förbättrar den finländska ekonomins funktionsduglighet samt förutsättningarna för nuvarande, men framför allt för kommande, företagsverksamhet. I industripolitiken framhävs övergången från ökade produktionsinsatser till en effektivare användning av dem, dvs. till effektivitetsledd tillväxtstrategi. Den offentliga sektorn kan främja effektiv kanalisering av produktionsinsatser genom att avhjälpa de specialproblem som anknuter sig till marknadens funktion.

Konkurrensen mellan företag betraktas i allmänhet som den viktigaste enstaka delfaktorn i nationalekonomins effektivitet. Stor uppmärksamhet har under den senaste tiden fästs vid främjandet av konkurrensen och avlägsnandet av konkurrenshinder. Företagsstöden kan lätt äventyra konkurrensen och dess positiva effekter. Genom att hålla företagsstödens konkurrenssnedvridande verkningar på så låg nivå som möjligt främjar den offentliga makten ekonomins effektivitet och framgång.

4.2 Organisatoriska verkningar

Enligt den utredningsmannarapport (handels- och industriministeriets publikationer 6/1995) som inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde sammanställts om reformeringen av företagsstödsystem finns det enbart inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde fler än 29 företagsstödsprogram. Till Europeiska kommissionen har Finland anmält ca 80 företagsstödsprogram, bland dem några program som redan avslutats samt stödprogram som gäller för landskapet Åland och stöd som ingår i skattesystemet. Lagförslaget beräknas omfatta helt eller delvis fler än 40 stödprogram inom sju olika ministeriers förvaltningsområden. Stadgandena om de nuvarande stödprogrammen skall ändras till den del de står i strid med lagförslaget.

Regeringsprogrammet har uppställt som mål att systemet med företagsstöd görs klarare och stödets onerositet ökas, stöd som snedvrider konkurrensen och överlappar varandra elimineras och statlig finansiering till företagen utreds liksom också nuvarande arbetsfördelning mellan organisationerna. Sammanjämkningen av stöden för industrin

och servicebranschen skall skötas vid handels- och industriministeriet. Med hjälp av ramlagen om företagsstöd skall stödssystemets klarhet och enhetlighet främjas samtidigt som administreringen och koordineringen av anslagen skall kunna ske i vederbörande fackministerium. Förslaget har således inte några verkningar på statsrådets arbetsfördelning.

Uppgifterna för och sammansättningen och funktionen av den företagsstödsdelegation som finns vid handels- och industriministeriet skall således ändras så att området för de ärenden som den behandla utvidgas något. Företagsstödsdelegationen skall fungera som ett centralt kontakt- och koordinationsorgan mellan det ministerium som ansvarar för sammanjämknings av företagsstöd och andra förvaltningsområden.

Företagsstödsprogrammen baserar sig för närvarande på författningar på olika nivåer. En del grundar sig på en egen lag, en del på en mer omfattande lag rörande området i fråga, en del på författningar på lägre nivå och en del på enbart statsbudgeten. Genom ramlagen strävar man efter att göra praxisen enhetligare och klarare. Utgångspunkten har varit att bestämmelser om stödprogram skall ges i författningar på lägre nivå än lag. På detta sätt skall riksdagen ges beslutanderätt angående det allmänna riktandet av och principerna för företagsstöd. Statsrådets uppgift skall vara att genom företagsstödsprogram bidra till uppnåendet av de detaljerade mål för olika förvaltningsområden som är nödvändiga för att problemen med marknadens funktion skall kunna avhjälpas. Dimensioneringen av företagsstödsprogram skall alltid skötas av riksdagen i budgeten.

Lagen avser förbättra förutsättningarna för tillsynen över användningen av företagsstöd och effektivisera förverkligandet av tillsynen genom att ålägga de myndigheter som beviljar företagsstöd enhetliga skyldigheter angående tillsynen.

5. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har förberetts av den kommission för en lag om företagsstöd som tillsatts av handels- och industriministeriet den 7 februari 1996. Kommissionen hade till uppdrag att bereda en ramlag om de allmänna grunderna för företagsstöd som skall innehålla stadganden om de allmänna förut-

sättningarna för beviljande av stöd för företagsverksamhet, stödets mottagare och finansieringsformerna samt om andra omständigheter som skall tas i beaktande vid beviljandet av och tillsynen över stödet liksom även om handels- och industriministeriets ställning som en central administrativ myndighet i fråga om företagsstöden. Enligt uppdraget skulle vid beredningen hänsyn tas till de bestämmelser om statliga stöd som gäller i Europeiska unionen.

Kommissionens arbete baserade sig bl.a. på förslagen i den rapport som utredningsman Veijo Kauppinen sammanställt om företagsstödsreformen inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde samt den arbetsgruppsberedning som skett inom handels- och industriministeriet på basis av utredningsmannarapporten.

Under sitt arbete hörde kommissionen som sakkunniga representanter för Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund rf och Företagarna i Finland rf.

Kommissionen strävade efter att under arbetes gång kartlägga de existerande företagsstödsprogram som i sin helhet eller möjligen delvis kan anses höra till den föreslagna ramlagens tillämpningsområde. Kommissionen utarbetade även en förteckning över dylika stödprogram. Det finns ca 40 företagsstödsprogram, varav majoriteten finns inom handels- och industriministeriets förvaltningsområde. Övriga företagsstödsprogram tillhör arbetsministeriets, trafikministeriets, jord- och skogsbruksministeriets, miljöministeriets och inrikesministeriets förvaltningsområden. Kommissionen studerade de olika stödprogrammen endast på en mycket allmän nivå, varför den utförda kartläggningen är riktgivande till sin natur.

Kommissionens betänkande publicerades i juni 1996 (handels- och industriministeriets arbetsgrupps- och kommissionsrapporter 14/96). Betänkandet innehöll ett förslag till en ramlag enligt det uppdrag som kommissionen fått och bilagan till den innehöll en uppräknings av existerande företagsstödsprogram.

Om kommissionens betänkande har följande instanser avgivit sitt utlåtande: statsrådets kansli, utrikesministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, finansministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, trafikministeriet, arbetsministeriet, miljöministeriet, skattestyrelsen, Statens revisionsverk, Konkurrensverket,

Statsgaranticentralen, Finlands Exportkredit Ab, Teknologiska utvecklingscentralen, Kera Ab, Fonden för industriellt samarbete Ab, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Företagarna i Finland rf., Centralhandelskammaren, Handelsn Centralförbund, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisation FTFC rf, Akava rf, Maa- ja metsätaloustuotajain Keskusliitto ry, Finlands Kommunförbund, handelsavdelningen, energiavdelningen och avdelningen för företagsutveckling vid handels- och industriministeriet samt HIM företagsstjänsts distriktsbyråer i Nyland, Uleåborg, Kajana och Kuopio.

Det slutliga bearbetningen av lagförslaget har utförts som tjänsteuppdrag vid handels- och industriministeriet och de utlåtanden som erhållits om lagkommissionens betänkande har i möjligaste mån beaktats.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Vid beredningen av lagförslaget har man studerat statens specialfinansieringsinstitutens ställning i förhållande till den föreslagna lagen och speciellt till stadgandena om företagsstöddelegationen. Med statens specialfinansieringsinstitut avses t.ex. Statsgaranticentralen, Kera Ab och Finlands Exportkredit Ab. Dessa är från statsförvaltningen skilda enheter som antingen bildats i form av aktiebolag eller fond och som har till uppgift att kanalisera den offentligt understödda kreditgivningen eller borgen/garantier till finländska företag. Teknologiska utvecklingscentralen och Gårdsbrukets utvecklingsfonds verksamhet kan för ändamålet i denna lag anses vara jämförbar med statens specialfinansieringsinstituts verksamhet.

Administrativt sett är alla statens specialfinansieringsinstitut organiserade så att de har en särskild direktion, som fattar enskilda beslut om krediter och borgen/garantier. Direktionerna har rättsligt ansvar för de beslut om krediter och borgen/säkerhet som de fattar. Vid sitt beslutsfattande följer direktionen de verksamhetsmässiga begränsningar som definierats i lagen och eventuellt av förvaltningsrådet. Det är inte tänkbart att de enskilda beslut om krediter och garantier som ålagts statens specialfinansieringsinstitut skall behandlas av företagsstöddelegationen. Beslutens natur förutsätter att man handlar

snabbt och de uppgifter på vilka besluten baserar sig innehåller företagens affärshemligheter. Också ansvarsfrågorna skulle bli oklara om direktionen var tvungen att beakta de synpunkter som företagsstöddelegationen lagt fram på enskilda beslut om krediter och garantier. Sålunda skall det beslutsfattande som omfattar statens specialfinansieringsinstituts enskilda beslut om krediter och borgen/garantier stå utanför företagsstöddelegationens handläggning. För väsentliga ändringar i själva bestämmelserna om stöd eller godkännande av nya bestämmelser om stödprogram skall dock kräva ett utlåtande av företagsstöddelegationen. I den förordning som gäller företagsstödsdelegationen föreskrivs sålunda att när det gäller enskilda beslut om stöd som fattas av en fond utanför statsbudgeten, Teknologiska utvecklingscentralen eller ett privaträttsligt samfund eller en stiftelse behöver inget utlåtande begäras av företagsstödsdelegationen.

7. Europeiska gemenskapernas bestämmelser och internationella avtal

De bestämmelser om statligt stöd som utfärdats inom ramen för Europeiska gemenskapernas konkurrensregler begränsar användningen av företagsstöd. Det finns även skäl att beakta att den definition på statligt stöd som tillämpas inom EG är mer omfattande än den definition på företagsstöd som ges i den föreslagna lagen i och med att den utöver det företagsstöd som avses i denna lag dessutom omfattar t.ex. det företagsstöd som beviljas av kommuner samt de företags- eller branschvisa stöd som ges i form av statens kapitalinvesteringar och via skattesystemet. Artikel 92 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen förbjuder stödformer som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen och påverkar handeln mellan medlemsstaterna. I artikeln anges också de grunder med stöd av vilka stödet kan betraktas som acceptabelt. Artikel 93 i fördraget om upprättandet av EG innehåller de primära bestämmelserna om anmälning av statligt stöd till kommissionen och om vissa andra förfaringsätt. Kommissionen granskar enligt artikel 93 på förhand de nya stödformer som planeras och de existerande stödformer som skall ändras av medlemsstaterna, i allmänhet på stödprogramnivå. Dyliga planer får inte verkställas utan att kom-

missionen gett sitt godkännande. Stöd som utbetalats utan kommissionens godkännande kan också återkrävas hos mottagaren. I fråga om stålindustrin inom Europeiska kol- och stålgemenskapen har motsvarande materiella bestämmelser och bestämmelser om förfaringsätt meddelats i kommissionens beslut om gemenskapsregler för stöd till stålindustrin (3855/1991/EKSG).

Nationella bestämmelser om anmälningsförfarande och återkrävande av stöd har utfärdats i lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (1593/1994) och i statsrådets beslut om förfaringsätten vid anmälan av statligt stöd till kommissionen (18/1995). I bestämmelserna har till den myndighet som skall koordinera anmälningsförfarandet i samband med statligt stöd bortsett från vissa stöd för jord- och skogsbruk samt fiske förordnats handels- och industriministeriet, genom vilket anmälningar om statligt stöd tillställs kommissionen.

Europeiska kommissionen har utöver de primära bestämmelserna utfärdat en del sekundära bestämmelser som fastställer mer detaljerade riktlinjer för vilka typer av stöd som kan anses lämpliga för den gemensamma marknaden, dvs. som anses vara sådana som inte snedvrider handeln mellan medlemsstaterna och påverkar konkurrensen. Som acceptabla på de villkor som begränsar stödets storlek anses bl.a. det stöd som riktas på forsknings- och produktutvecklingsverksamhet, små och medelstora företags investeringar och utveckling, miljöinvesteringar

samt de investeringar som görs på områden som är minst utvecklade. Exportstöd inom unionen är klart förbjudet. Verksamhetsstöd kan beviljas endast i ytterst exceptionella förhållanden på grund av svåra regionala problem. För vissa branscher, såsom skeppsbyggnad, gäller dessutom egna särskilda författningar. Allt som allt påminner de materiella principer om statligt stöd som tillämpas på gemenskapsnivå i mångt och mycket om de bestämmelser om företagsstöd som läggs fram i lagförslaget.

Också vissa internationella avtalsförpliktelser begränsar användningen av företagsstöd särskilt till den del dessa inverkar på den internationella handeln. Världshandelsorganisationens (WTO) avtal om stöd- och utjämningsstull samt den exportkreditkonsensus och avtal om varvsindustri (har ännu inte trätt i kraft) som förhandlats fram inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) räknas till sådana avtal.

Det stöd som finansieras delvis med Europeiska unionens medel omfattas av många EG-författningar. EG:s förordningar, till exempel, har en direkt rättsverkan och de går före den nationella lagstiftningen i en evetuell konfliktsituation. Vid beredning av den föreslagna lagen har utgångspunkten varit att ingen konflikt mellan nationell rätt och gemenskapsrätt får uppstå härigenom.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1 Lag om allmänna villkor för företagsstöd

1 §. *Lagens tillämpningsområde.* Med företagsstöd som beviljas av statsmedel avses sådant i 2 § definierat stöd som finansieras med ett anslag som ingår i statsbudgeten eller med medel ur skilda statliga fonder utanför statsbudgeten. Till lagens tillämpningsområde föreslås höra det företagsstöd som beviljas både direkt och indirekt av statsmedel. Med stöd som beviljas indirekt av statsmedel avses sådant företagsstöd som statliga myndigheter, statens specialfinansieringsinstitut, kommuner eller andra offentliga eller privata samfund eller stiftelser förmedlar och som härstammar från statens medel. Det stöd som beviljas av kommunernas egna medel står utanför lagens tillämpningsområde.

Lagen tillämpas även på stöd som beviljas av Europeiska unionens medel till den del de i övrigt beviljas inom ramen för sådana företagsstödsprogram som finansieras med statsmedel. Ur Europeiska unionens strukturfonder erhålls delvis finansiering för många nationella företagsstödsprogram. I fråga om dylika stödprogram följs en princip enligt vilken minst hälften av finansieringen betalas med nationella medel och stödet i sin helhet beviljas så att bestämmelserna om de nationella stödprogrammen tillämpas.

Liksom i lagen om beskattning av näringsverksamhet (360/1968) avses här med näringsverksamhet affärs- eller yrkesverksamhet. Lagens tillämpningsområde avses sålunda omfatta utöver industriell verksamhet också tjänster. Egentligt jord- och skogsbruk samt fiske föreslås stå utanför lagens tillämpningsområde. Lagen föreslås inte heller bli tillämplig på stöd som beviljas för kultur, idrott och annan allmännyttig verksamhet.

Med egentligt jordbruk avses åkerbruk, boskapshushållning och annan kreaturskötsel, växthusproduktion, grönsaksodling, bär- och fruktodling samt annan trädgårdsodling, biodling, renskötsel, yrkesmässig jakt, bär- och svampplockning samt annan med dem jämförbar uppfödning och skötsel av levande

djur, produktion av kött, andra produkter som utvinns av djur, mejeriprodukter, produktion av spannmål samt andra levande växter samt produktion av andra produkter som avses i bilaga II till fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Med produktion avses i detta sammanhang primärproduktion som inte omfattar industriell vidareförädling av produkterna.

Med egentligt skogsbruk avses odling av träd och virkesskörd ända fram till en uppsamlingsplats vid en fjärrtransportrut.

Med fiske avses yrkesmässigt fiske. Fiskodling hör inte till ramlagens tillämpningsområde till den del den består av verksamhet som kan jämföras med primärproduktion. Däremot skall fiskodling i stor skala, där vidareförädling ingår, höra till lagens tillämpningsområde.

Enligt 11 § i den föreslagna lagen skall närmare bestämmelser om lagens tillämpningsområde kunna utfärdas genom förordning.

Lagen föreslås bli tillämplig om inte något annat bestäms särskilt i lag. Lagen skall alltså vara sekundär, varvid en bestämmelse någon annanstans i lagstiftningen skall gå före bestämmelsen i denna lag. Å andra sidan skall man kunna avvika från ramlagens endast med stöd av de lagar som stiftats av riksdagen. För att ramlagens mål uppnås skall utgångspunkten dock vara att bestämmelser om företagsstöd i regel skall utfärdas i författningar på lägre nivå än lag varvid i ramlagen kommer att tillämpas i sin helhet.

De mest centrala författningarna om företagsstöd på lagnivå består för närvarande av följande lagen: lag om företagsstöd, lagen om Kera Ab benämnda aktiebolag (65/1971), lagen om statsgarantier för småindustri, medelstor industri och arbetsrörelse (375/1963), lagen om exportgaranti (479/1962), lagen om räntestöd till Finlands Exportkredit Ab och om ersättning för bolagets valutakursförluster samt om statsborgen för bolagets kreditgivning (1364/1989), lagen om Fonden för industriellt samarbete Ab benämnda aktiebolag (291/1979), lagen om strukturpolitiska åtgärder inom jord- och skogsbruk (1303/1994) samt sysselsättningslagen (275/1987).

2 §. *Definitioner.* Definitionen på företagsstöd i vid bemärkelse skall omfatta olika typer av finansieringsstöd som beviljas för näringsverksamhet. Utöver understöd och räntestöd räknas till företagsstöd lån, borgen och garantier eller andra finansieringsmedel då villkoren för dem ur mottagarens synvinkel är förmånligare än villkoren för marknadsbestämd finansiering. I företagsstöd ingår definitionsmässigt ett stödelement som riktas till mottagaren. Om finansieringen i sin helhet sker mot vederlag så att mottagaren inte får någon fördel av den jämfört med marknadsbestämd finansiering är det inte fråga om företagsstöd. I fråga om långfristiga finansieringsmedel, t.ex. system med borgen eller garantier, är det i många fall svårt att på förhand fastställa huruvida de innehåller något stödelement eller inte. Av denna anledning skall stadgandena i ramlagen i regel tillämpas på system med borgen eller garantier som finansieras av staten om inte något annat stadgas i lag eller något annat klart följer av omständigheterna.

En kapitalinvestering som staten riktat till ett företag kan anses innehålla stöd då den avkastning som kan förväntas på investeringen inte motsvarar den avkastning som förväntas i motsvarande situation av en placerare på marknaden. Offentlig upphandling som sker medelst anbudstävling betraktas inte som företagsstöd. Likaså skall det stöd som utbetalas utan särskild prövning för företagsutbildningsprogram som är öppna för alla eller för motsvarande ändamål inte omfattas av definitionen på företagsstöd.

Stöd som ingår i skattesystemet och i avgifter av skattenatur skall inte räknas till sådant företagsstöd som avses i denna lag.

Med mottagare förstås den slutliga mottagaren av företagsstöd som definieras i stadgandena om företagsstödsprogram. De organisationer som förmedlar stöd till företagen, såsom Kera Ab och Finlands Exportkredit Ab, är sålunda inte sådana mottagare av stöd som avses här.

Med företagsstödsprogram avses i denna lag ett system som baserar sig på en författning eller ett myndighetsbeslut, där stödbjektet, stödformen och stödbeloppet definieras och med stöd av vilket enskilda beslut om företagsstöd fattas. I fråga om företagsstödsprogram har praxisen ofta varit att en egen författning utfärdas om det. Det är också möjligt att en författning innehåller bestämmelser om fler än ett företagsstödspro-

gram. Som ett exempel därom kan man nämna lagen om företagsstöd som för tillfället omfattar fyra olika företagsstödsprogram. I många fall har dessutom bestämmelser om företagsstödsprogram utfärdats på olika författningsnivåer. Härvid har de villkor av mer allmän natur om stödbjekt, stödform och stödbelopp som fastställts i en författning på högre nivå preciserats genom bestämmelser på lägre nivå.

Från företagsstöd skall begreppsmässigt skiljas de produkter som utvecklats inom ramen för företagsstödsprogram och som inte är föremål för det förfarande som ingår i lagens 6 §. En dylik skild produkt är till exempel Statsgaranticulturalens riskfördelningsborgen som är en tillämpning av de garantier för industrin som administreras av Statsgaranticulturalen.

I vissa fall innehåller stödsystemen utöver företagsstöd också annat stöd eller annan finansiering till kommuner eller andra offentliga samfund. För dessa systems del skall ramlagens stadganden tillämpas till den del det är frågan om företagsstöd.

Ett beslut om företagsstöd är en förbindelse som ingåtts enligt företagsstödsprogrammet och som riktar sig till exempel på ett bestämt objekt eller ett bestämt företag, och fullföljandet av denna förbindelse, till exempel utbetalning, beror på om de villkor som ställts i beslutet blir uppfyllda.

Med stödgivare avses en behörig myndighet, ett samfund eller en stiftelse, som fattar ett enskilt beslut om företagsstöd. Stödgivare har i praktiken definierats i stadganden som gäller respektive företagsstödsprogram.

3 §. *Allmänna mål för företagsstödsprogram.* De allmänna målen för företagsstödsprogram skall tas i beaktande vid planering för och beredning av företagsstödsprogram.

Enligt 1 mom. skall företagsstödet vara motiverat med tanke på nationalekonomiskt helhetsintresse och syfta till att främja ekonomins tillväxtpöjligheter och öka företagsverksamhetens effektivitet. Verksamhetsstöd dvs. beviljande av stöd för täckande av de kostnader som föranleds av företagets sedvanliga affärsverksamhet kan inte anses motiverat med tanke på företagsverksamhetens effektivitet annat än i ytterst exceptionella situationer.

I syfte att uppnå ovannämnda allmänna mål skall stödet vara sådant till sin natur att det eliminerar och avhjälpel brister i mark-

nadens funktion. Med brister i marknadens funktion avses en situation där ett optimalt slutresultat med avseende på riktandet av nationalekonomiska resurser inte uppnås genom marknadens funktion. Särskilt i en situation där mottagarens verksamhet har positiva yttre verkningar, kan företagsstöd anses motiverat. Med yttre verkningar avses ekonomiska verkningar som står utanför marknadsmekanismen. Det är fråga om positiva yttre verkningar då den nationalekonomiska nyttan av verksamheten är större än den nytta som företaget själv får. När offentligt stöd saknas satsas mindre resurser på sådan verksamhet än vad som skulle vara motiverat med tanke på nationalekonomins effektivitet, varför företagsstödet kan bidra till en effektivare inriktning av resurser.

Bristerna i marknadens funktion kan utöver yttre verkningar dessutom bero på strukturell stelhet i ekonomin eller osymmetrisk information på finansieringsmarknaden.

Enligt 2 mom. skall företagsstödsprogram uppgöras så att stödets snedvridande verkningar på konkurrensen blir så små som möjligt. Både vid planeringen för och tillämpningen av stödprogram skulle det vara nödvändigt att beakta stödets inverkan på konkurrenssituationen mellan företag. En fungerande konkurrens är en central förutsättning för att målen för nationalekonomiskt helhetsintresse och företagsverksamhetens effektivitet kan nås. I ett ur företagsverksamhetens synvinkel idealiskt fall är offentliga myndigheters agerande i allmänhet och företagsstödet i synnerhet sådant att det inte snedvrider konkurrensen. Vid beviljandet av företagsstöd i praktiken kan de konkurrensnedvridande verkningarna inte helt elimineras. Målet skall dock vara att företagsstödet konkurrensnedvridande verkningar är så små som möjligt.

Enligt 3 mom. skall företagsstödet i första hand riktas på immateriell utveckling och å andra sidan förbättrande av små och medelstora företags konkurrenskraft på längre sikt. Med immateriell utveckling av företagsverksamhet avses bland annat satsningar på forskning, produktutveckling, personalutbildning, internationalisering samt samarbetet mellan företag där i allmänhet ingen materiell säkerhet för en utomstående finansär bildas. Till immateriell utveckling räknas i detta sammanhang även till exempel materiella investeringar som direkt anknyter sig till forsknings- och produktutvecklingsverksam-

het, såsom undersökningsapparat och prototyper, och som inte direkt kan utnyttjas i produktionsverksamheten. Det stöd som riktas på immateriell utveckling kan anses, särskilt på lång sikt, förbättra nationalekonomins tillväxtpotentialer.

Det centrala målet för inriktandet av företagsstöd är att förbättra små och medelstora företags konkurrensförmåga på lång sikt. Stöd kan allokeras till dylika företag för investerings- och utvecklingsprojekt förutsatt att det ökar företagets konkurrenskraft på lång sikt.

Med små och medelstora företag avses i detta sammanhang i första hand ett sm-företag enligt Europeiska kommissionens definition. I samband med skilda företagsstödsprogram tillämpas, och skulle efter att ramlagen trätt i kraft kunna tillämpas, även en annan slags definition på sm-företag då detta är motiverat med tanke på företagsstödsprogrammets ändamål. Enligt den definition som ingår i kommissionens nuvarande bestämmelser om statligt stöd är ett sm-företag ett företag som har mindre än 250 anställda och vars omsättning per år är högst 40 miljoner ecu (ca 230 miljoner mark) eller alternativt att balansens slutsumma uppgår högst till 27 miljoner mark ecu (ca 160 miljoner mark). Enligt kommissionens definition skall ett sm-företag vara oberoende såtillvida att mindre än 25 % av företaget får ägas av stora företag. Å andra sidan använder till exempel Europeiska investeringsbanken en vidare definition på sm-företag och har fastställt antalet anställda till 500.

Grovt indelat kan företagsstöd anses vara inriktade antingen på finansiering av driftskapitalet, sedvanliga investeringar eller utveckling av företagsverksamheten. För finansiering av stora företags driftskapital och sedvanliga investeringar skall stöd beviljas endast av särskilda skäl. Stora företag lider endast sällan av brister i marknadsekonomin funktion vad gäller driftskapital och finansiering av investeringar. Små och medelstora företag däremot stöter oftare på sådana problem på finansieringsmarknaden som beror i synnerhet på osymmetrisk information. När det gäller produktutveckling och andra immateriella investeringar kan företag i alla storlekar och deras verksamhet ha positiva yttre verkningar. Ofta har till exempel stora företags produktutvecklingsverksamhet positiva yttre verkningar på små och medelstora företags verksamhet.

4 §. *Företagsstödsprogrammets tidsbundenhet samt uppföljningen och utvärderingen av företagsstödsprogram.* Företagsstödsprogrammen skall definieras gälla en viss tid. Tidsbundenhet skall krävas framför allt av de stadganden om företagsstöd som utfärdats på en lägre nivå än en lag. Principen om tidsbundenhet skall tillämpas i regel också på sådana företagsstödsprogram om vilka det bestäms på lagnivå eftersom man på detta sätt säkerställer att bestämmelserna om företagsstöd ses över med jämna intervaller. Härvid skall också bedömas huruvida företagsstödsprogrammet och dess mål är förenliga med de allmänna näringspolitiska målen. Ifall det anses föreligga särskilt vägande skäl till att göra undantag från kravet på tidsbundenhet i fråga om ett enskilt företagsstödsprogram, skall om detta företagsstödsprogram bestämmas på lagnivå. Härvid är det dock i sista hand riksdagen som fattar beslut om giltighetstiden i fråga om företagsstödsprogrammet. Denna bestämmelse i lagen är avsedd att styra myndighetsberedningen och beslutsfattandet i företagsstödsdelegationen.

Vederbörande ministerium skall också i övrigt regelbundet följa upp huruvida de mål som uppställts för företagsstödsprogrammet i ramlagen och särskilt kommer att uppnås. Företagsstödsprogrammets effektivitet och funktion skall utvärderas regelbundet, till exempel med några års mellanrum, för att reda ut dess nödvändighet och behovet att utveckla det. En sådan utvärdering är nödvändig när en effektiv användning av företagsstöd eftersträvas.

5 §. *Allmänna förutsättningar för beviljande av företagsstöd.* De allmänna förutsättningarna för beviljande av företagsstöd skall alltid beaktas när beslut om stöd bereds och fattas.

Enligt 1 mom. skall företagsstöd beviljas endast för sådan företagsverksamhet som bedöms ha förutsättningar för att vara fortlöpande lönsam. Det är inte motiverat att stödja olönsamma företags verksamhet med tanke på nationaekonomiskt helhetsintresse, företagsverksamhetens effektivitet eller fungerande konkurrens. Dock om det, i fråga om stöd i form av lån, borgen eller garanti för säkerställande av de fordringar som tidigare uppkommit för staten eller statens specialfinansieringsinstitut, är nödvändigt skulle ett företag i samband med skuldsanering kunna beviljas tilläggsfinansiering. I en så-

dan situation skall inte ett helt nytt stöd beviljas utan det är fråga om att säkerställa de fordringar som uppkommit med anledning av ett tidigare beviljat finansiellt stöd. Denna möjlighet har beaktats också i gällande bestämmelser om statens specialfinansieringsinstitut.

Enligt 2 mom. skall i samband med att beslut om stöd fattas kartläggas åtminstone hur omfattande den offentliga finansiering som stödbjektet, till exempel ett projekt som skall stödas, kommer att erhålla är, objektets totala finansiering samt projektets lönsamhet och dess verkningar på konkurrensen. Som offentlig finansiering betraktas all finansiering som beviljas av allmänna medel såsom statens, kommunens, statens specialfinansieringsinstituts eller Europeiska unionens medel. Om stöd riktas på samma objekt från flera offentliga källor är det fråga om kumulering av stöd. Bestämmelserna om uppföljningen av sådan kumulering ingår i statsrådets beslut om förfaringssätten vid anmälan av statligt stöd till kommissionen samt i handels- och industriministeriets beslut om anmälan till handels- och industriministeriets distriktsbyråer för företagstjänst av beslut som gäller beviljande av statligt stöd (844/1995). Det offentliga stödets kumulering begränsas av de bestämmelser som utfärdats och beslut om olika stödprogram som fattats av Europeiska gemenskapernas kommission.

Till utredning av projektets lönsamhet och särskilt av dess verkningar på konkurrensen hör en bedömning av huruvida beviljat företagsstöd skall öka överkapaciteten på verksamhetsområdet i fråga. Stödandet av sådan verksamhet som bidrar till bildningen av överkapacitet strider mot förutsättningarna för fortlöpande lönsam verksamhet. Samtidigt är det emot det allmänna mål enligt vilket företagsstödet konkurrenssnedvridande verkningar bör vara så små som möjligt.

Till utredning av stödets eventuella konkurrenssnedvridande verkningar hör i mån av möjlighet också bedömning av huruvida företagsstödet kommer att inverka på marknadsandelarna i den bransch där företaget är verksamt och i vederbörande marknad. Också företagsstöd i liten skala kan ha skadliga verkningar särskilt på lokala marknader. Därför bör beviljande av stöd undvikas i situationer där stödet skulle artificiellt inverka på företagets marknadsandelar eller försvåra konkurrerande företags marknadstillträde.

6 §. *Företagsstödsdelegation.* Enligt 1 mom. skall den föreslagna nya företagsstödsdelegationen inrättas för det samarbete mellan förvaltningsområden som beredningen av företagsstödsprogram och beviljandet av företagsstöd som är principiellt viktigt eller omfattande till sitt värde kräver. Om delegationens sammansättning och organisationsform bestäms genom förordning. Delegationen skall enligt förordningen få till uppgift att utöver avgivande av utlåtanden dessutom hos behöriga myndigheter framlägga sådana förslag om och ta sådana initiativ till utvecklande av lagstiftningen rörande företagsstöd och förvaltningspraxisen som den anser vara nödvändiga. Delegationens ordförande skall utnännas på framställan av handels- och industriministeriet och viceordföranden på framställan av finansministeriet. Dessutom skall representanter för inrikesministeriet, arbetsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet samt trafikministeriet ingå i delegationen.

Enligt de gällande bestämmelserna bestäms det i allmänhet inte om fördelning av ärenden mellan de olika ministerierna genom bestämmelser på lagnivå. Avsikten är dock att företagsstödsdelegationen skall finnas i anslutning till handels- och industriministeriet vars verksamhetsområde omfattar finansieringen av företagsverksamhet och företagsstöd.

Enligt 2 mom. skall ett utlåtande av delegationen inbegäras innan ett nytt företagsstödsprogram godkänns eller ett existerande företagsstödsprogram ändras på ett sätt som det närmare bestäms om genom förordning. Avsikten är att förpliktiga stödgivaren att begära ett utlåtande om ändring av ett existerande företagsstödsprogram då det är fråga om en väsentlig ändring som gäller stödprogrammets tillämpningsområde eller stödnivå eller stödform. Om den myndighet som bereder ärendet vill fatta ett beslut som avviker från företagsstödsdelegationens ståndpunkt skall ärendet hänskjutas till statsrådets allmänna sammanträde.

Enligt 3 mom. skall ett utlåtande begäras också vid enskilda beslut om företagsstöd om omfattningen eller betydelsen av det beslut som skall fattas i övrigt det förutsätter. Enligt den planerade förordningen skall ett utlåtande rörande beslut om företagsstöd inbegäras när beloppet av det ansökta företagsstödet uppgår minst till 10 miljoner mark. Ett utlåtande behöver dock inte begäras

i fråga om ett sådant stödbeslut som fattas av en fond utanför statsbudgeten, Teknologiska utvecklingscentralen eller ett privaträttsligt samfund eller en stiftelse.

I den nuvarande lagen om företagsstöd ingår stadganden om en företagsstödsdelegation som biträder handels- och industriministeriet som ett rådgivande organ i principiellt viktiga ärenden eller ärenden som gäller ansenliga stödbelopp. Genom den lag om ändring av lagen om företagsstöd som anknyter sig till propositionen skulle dessa gällande bestämmelser upphävas.

7 §. *Tillsyn.* Enligt lagen skall stödgivaren utöva tillsyn över användningen av företagsstöd, kostnaderna för stödet och stödets effektivitet samt att de övriga villkoren i stödbeslutet blir uppfyllda. Verkställigheten av lagen förutsätter en effektiv tillsyn som skall utövas av den som beviljar stödet för att säkerställa att företagsstödet används på tillbörligt sätt. De uppgifter som erhållits vid tillsynen kan utnyttjas också vid utvecklandet av stödprogram. Bestämmelsen om återkrävande av stöd i det fall att villkoren försummas ingår i statsrådets beslut om allmänna föreskrifter angående statsbidrag och understöd (490/1965) och i stadganden om olika stödprogram.

8 §. *Granskningsrätt.* För att tillsynen skall kunna verkställas på ett effektivt sätt föreslås i paragrafen bli intagen en bestämmelse om en behörig myndighets eller en tjänstemans som denna har förordnat rätt att av stödets mottagare för genomförande av granskningen och till sitt förfogande få samtliga handlingar och andra registreringar som är nödvändiga med tanke på tillsynen samt om rätt att göra nödvändiga avskrifter och kopior av dem. En tjänsteman som är behörig att utföra granskningen skall beredas tillträde till stödmottagarens affärslokaler, lagerlokaler och andra utrymmen som är i yrkesmässigt bruk. Mottagaren skulle också vara skyldig att utan ogrundat dröjsmål överlämna de uppgifter och utredningar som den till granskningen berättigade tjänstemannen begärt och som är nödvändiga för att tillsynen skall kunna utövas. Om stödet beviljas av en annan än en myndighet skall denna be att den behöriga myndigheten av stödmottagaren skaffar nödvändiga uppgifter och handlingar.

9 §. *Sekretess och överlämnande av uppgifter.* I 1 mom. föreslås en bestämmelse om sekretess bli intagen i syfte att skydda

stödet mottagare för obefogad utspridning och användning av de uppgifter som samlats vid tillsynen. Sekretessplikten skulle gälla alla de som vid utförande av tillsynsuppgifter eller andra uppgifter enligt den föreslagna lagen har fått upplysningar om en enskilds eller ett företags ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemligheter eller en enskild persons privata förhållanden.

Enligt 2 mom. skall den sekretessplikt som avses i 1 mom. inte hindra överlämnande av i 8 § avsedda handlingar eller registreringar till myndigheter för utförande av uppgifter enligt den föreslagna lagen och inte heller till åklagar- eller polismyndigheter för utredning av brott eller till domstol eller besvärsmyndighet i en sak som avses i den föreslagna lagen och som anhängiggjorts av en myndighet. Uppgifter skall också kunna, om internationella avtal Finland därtill förpliktat, lämnas till utländska organ eller inspektörer. Bland annat kan förordningar angående stöd ur EG:s strukturfonder förutsätta överlämnande av sekretessbelagda uppgifter till EG:s organ och de inspektörer som förordnats av dem.

De stödgivare som förmedlar företagsstöd kan också bedriva kreditinstitutsverksamhet varvid på dem tillämpas i föreskrivna delar kreditinstitutslagen (16071993) och lagen om finansinspektion (503/1993). Stödgivare som bedriver kreditinstitutsverksamhet är Finlands Exportkredit Ab och Kera Ab. Tillsynen över finansinspektionen har ett annat syfte än den tillsyn över företagsstöd som föreslås i den föreslagna lagen och som riktar sig framför allt på mottagaren av företagsstöd. Dessa tillsynsformer utesluter alltså inte varandra utan närmast kompletterar varandra.

10 §. *Straff*. Paragrafens 1 mom. innehåller en bestämmelse om en straffpåföljd, om någon med avsikt vägrar att till en i 8 § avsedd myndighet eller en tjänsteman som denna förordnar överlämna de uppgifter och handlingar som denna begärt eller lämnar felaktiga uppgifter till denna. Likaså skall straffpåföljden gälla den som hindrar stödgivaren eller den som har befogenhet att utföra granskningen från att utöva tillsyn enligt den föreslagna lagen.

Enligt 2 mom. skall ett straff för brott mot den sekretessplikt som det stadgas om i 1 mom. utdömas enligt 38 kap. 1 § eller 2 § strafflagen, om gärningen inte är straffbar enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller om inte

strängare straff föreskrivs för det någon annanstans.

11 §. *Närmare bestämmelser i lag*. Enligt paragrafen kan närmare bestämmelser om verkställisheten av lagen utfärdas genom förordning.

12 §. *Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse*. Lagen skall inte tillämpas på företagsstöd om vilket ett beslut fattats innan lagen har trätt i kraft.

Sådana företagsstödsprogram om vilka det bestäms på annat sätt än genom lag och som inte uppfyller kraven i den föreslagna lagen skall bringas att motsvara kraven i denna lag före den 31 december 1998. En övergångsperiod behövs för att den nödvändiga beredningen av författningar skall kunna ske.

1.2 Lag om företagsstöd

21 §. Eftersom den föreslagna lagen om allmänna villkor för företagsstöd innehåller täckande bestämmelsen om företagsstödsdelegationen skall 21 § 2 mom. lagen om företagsstöd, i vilken det bestäms om nuvarande företagsstödsdelegationen, upphävas.

2. Närmare bestämmelser

Med stöd av 6 § i den föreslagna lagen om allmänna villkor för företagsstöd skall en förordning om företagsstödsdelegation utfärdas. Förordningen skall innehålla bestämmelser om företagsstödsdelegationens sammansättning och organisationsform. I den skall också delegationens uppgifter preciseras, särskilt när det gäller företagsstödsprogram och utlåtanen om enskilda stödbeslut. Ett utkast till en förordning fogas till denna proposition.

Med stöd av 11 § lagen om allmänna villkor för företagsstöd kan dessutom närmare bestämmelser om lagens tillämpning och verkställighet utfärdas genom förordning.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om allmänna villkor för företagsstöd

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag skall tillämpas, om inte något annat bestäms särskilt i lag, vid beviljande av direkt eller indirekt företagsstöd av statsmedel för annan näringsverksamhet än egentligt jord- och skogsbruk eller fiske.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *företagsstöd* statligt understöd och räntestöd som beviljas för ett i 1 § avsett syfte samt lån, borgen, garanti eller annan finansiering som innebär stöd för mottagaren; som företagsstöd skall dock inte betraktas sådant stöd som ges via skattesystemet,
- 2) *företagsstödsprogram* ett system som grundar sig på en författning eller ett beslut av myndighet, i vilket stödojektet, formen och omfattningen av stödet definieras samt med stöd av vilket enskilda beslut om företagsstöd fattas, samt
- 3) *stödgivare* en behörig myndighet, ett samfund eller en stiftelse som fattar ett enskilt beslut om företagsstöd.

3 §

Allmänna mål för företagsstödsprogram

Genom företagsstödsprogram skall nationalekonomiska tillväxtpöjligheter främjas samt företagsverksamhetens effektivitet ökas. Företagsstödsprogram skall riktas i första hand till sådana ändamål varigenom brister i marknadens funktion kan elimineras.

Företagsstödsprogram skall uppgöras så att företagsstödet konkurrenssnedvridande verkningar minimeras.

Företagsstödsprogram skall i första hand vara inriktade på forskning, produktutveckling, personalutbildning, internationalisering

eller annan immateriell utvecklingsverksamhet vid företaget eller på förbättrande av små och medelstora företags konkurrensförmåga på lång sikt. För finansiering av stora företags sedvanliga investeringar och driftskapital kan företagsstöd beviljas endast av särskilda skäl.

4 §

Företagsstödsprogrammets tidsbundenhet samt uppföljningen och utvärderingen av företagsstödsprogram

Ett företagsstödsprogram skall vara uppgjort för viss tid.

Vederbörande ministerium skall följa hur de mål som för företagsstödsprogram bestäms i denna lag och uppställs särskilt uppnås. Företagsstödsprogrammets effektivitet och funktionsduglighet skall utvärderas med jämna mellanrum i syfte att utreda deras nödvändighet och behovet att utveckla dem.

5 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av företagsstöd

Företagsstöd kan beviljas endast för sådan näringsverksamhet som kan antas ha förutsättningar för fortlöpande lönsam verksamhet.

Stödgivaren skall i samband med att beslut om stöd fattas kartlägga omfattningen av den offentliga finansiering som beviljas för projektet samt projektets totalfinansiering, lönsamhet och verkningar på konkurrensen.

6 §

Företagsstödsdelegation

För beredningen av företagsstödsprogram samt för det samarbete mellan olika förvaltningsområden som förutsätts vid be-

viljandet av principiellt viktiga stöd eller stöd av stort ekonomiskt värde finns en delegation för företagsstöd (*företagsstödsdelegation*).

Företagsstödsdelegationen finns i anslutning till det ministerium vars verksamhetsområde omfattar finansiering av företagsverksamhet och företagsstöd. Om företagsstödsdelegationens sammansättning och organisationsform bestäms genom förordning.

Före godkännande eller väsentlig ändring av ett företagsstödsprogram skall den myndighet som sköter beredningen av ärendet av företagsstödsdelegationen inbegära ett utlåtande om saken på det sätt som närmare bestäms om genom förordning. Om den myndighet som bereder ärendet vill fatta ett beslut som avviker från företagsstödsdelegationens ståndpunkt, skall ärendet hänskjutas till statsrådets allmänna sammanträde.

Innan ett enskilt beslut om företagsstöd fattas skall den myndighet som beviljar stödet, om inte något annat bestäms i fråga om de myndigheter som särskilt nämns i förordning, av företagsstödsdelegationen begära ett utlåtande om saken, om det beslut om företagsstöd som skall fattas förutsätter detta med hänsyn till stödets omfattning eller övriga betydelse så som närmare bestäms i förordning.

7 § Tillsyn

Stödgivaren skall utöva tillsyn över användningen av, kostnaderna för och effektfullheten av företagsstöd samt att de övriga villkoren i beslutet om företagsstöd blir uppfyllda.

8 § Granskningsrätt

Den behöriga myndigheten eller en tjänsteman som denna förordnar har rätt att av stödets mottagare för sin granskning och till sitt förfogande erhålla samtliga handlingar och övriga dokument som anses nödvändiga samt har rätt att ta sådana kopior av dem som anses nödvändiga med tanke på tillsynen. Mottagaren skall för granskning bevilja den behöriga tillsynsmyndigheten tillträde till sina affärslokaler, lagerutrymmen samt andra utrymmen som används för yrkesmässig verksamhet. Mottagaren skall dessutom utan ogrundat dröjsmål överlämna

de uppgifter och utredningar vilka begärts av den som är behörig att utföra granskningen och vilka är nödvändiga för att granskningen skall kunna verkställas.

9 § Sekretess och överlämnande av uppgifter

Den som vid utförande av tillsynsuppgifter eller andra uppgifter som anknyter sig till tillsynen över användningen av företagsstöd har erhållit upplysningar om den vars verksamhet skall granskas eller om någon annans ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemligheter eller en enskilds personliga förhållanden, får inte utan den berörda personens tillstånd för en utomstående röja eller till sin egen fördel utnyttja de uppgifter som han erhållit på detta sätt.

Vad som bestäms i 1 mom. utgör inget hinder för överlämnande av handlingar eller dokument som avses i 8 §

1) till behöriga myndigheter för utförande av uppgifter enligt denna lag,

2) till åklagar- eller polismyndigheter för förebyggande eller utredning av brott,

3) till en domstol eller besvärsmyndighet i en sak enligt denna lag, som anhängiggjorts av en myndighet,

4) om ett internationellt avtal som förpliktar Finland förutsätter det.

10 § Straff

Den som med avsikt

1) vägrar att till en behörig myndighet eller en tjänsteman som denna förordnat lämna de upplysningar eller handlingar som denna begärt eller lämnar felaktiga uppgifter till denna eller

2) hindrar en stödgivare eller behörig myndighet eller en tjänsteman som denna förordnar från att utöva tillsyn enligt denna lag, skall för *brott mot bestämmelserna i lagen om allmänna villkor för företagsstöd* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas på något annat ställe i lag.

Straff för brott mot den sekretessplikt som bestäms i 9 § 1 mom. döms ut enligt 38 kap. 1 § eller 2 § strafflagen, om gärningen inte är straffbar enligt 40 kap. 5 § strafflagen eller om inte strängare straff för gärningen bestäms på något annat ställe i lag.

11 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning.

12 §

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelse

Denna lag träder i kraft den 199 .

Denna lag tillämpas inte på företagsstöd om vilket ett beslut har fattats innan denna lag har trätt i kraft.

De företagsstödsprogram om vilka det bestäms på annat sätt än genom lag och som vid denna lags ikraftträdande inte uppfyller vad som bestäms i denna lag, skall före till den 31 december 1998 bringas att motsvara kraven enligt denna lag.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 21 § lagen om företagsstöd**

Enligt riksdagens beslut
upphävs 21 § 2 mom. i lagen den 10 december 1993 om företagsstöd
(1136/93):

Helsingfors den 20 december 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Handels- och industriminister *Antti Kalliomäki*

Förordning

om företagsstödsdelegationen

På föredragning av handels- och industriministern bestäms med stöd av 6 och 11 § lagen om allmänna villkor för företagsstöd:

Företagsstödsdelegationens uppgifter

1 §. Företagsstödsdelegationen har till uppgift att

1) avge utlåtanden som avses i 6 § 2 och 3 mom. lagen om allmänna villkor för företagsstöd (/) samt

2) hos den behöriga myndigheten framlägga sådana förslag om och ta sådana initiativ till utveckling av lagstiftningen och förvaltningspraxisen som den anser vara nödvändiga.

Delegationen följer också med nationella och internationella regelsystem, praxisen och utvecklingen inom dess verksamhetsområde.

2 §. Av delegationen skall ett utlåtande som avses i 6 § 2 mom. lagen om allmänna villkor för företagsstöd begäras om ändring av ett existerande företagsstödsprogram, om det är fråga om en väsentlig ändring som gäller företagsstödsprogrammets tillämpningsområde eller företagsstödet nivå eller form.

Ett utlåtande som avses i 6 § 3 mom. lagen om allmänna villkor för företagsstöd skall begäras av delegationen när beloppet av det ansökta företagsstödet uppgår till minst 10 miljoner mark.

Med avvikelse från vad som bestäms i 2 mom. behöver utlåtande inte begäras över ett enskilt beslut om företagsstöd som fattas av en fond utanför budgeten, Teknologiska utvecklingscentralen eller ett privaträttsligt samfund eller en stiftelse.

Företagsstödsdelegationens sammansättning

3 §. Företagsstödsdelegationen har en ordförande, en viceordförande och högst sex andra medlemmar, av vilka alla med undan-

tag av ordföranden har en personlig suppleant, vilka statsrådet förordnar för tre år i sänder.

Delegationens ordförande utnämns på föredragning från handels- och industriministeriet och viceordförande på föredragning från finansministeriet. I delegationen skall dessutom finnas representanter för inrikesministeriet, arbetsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och trafikministeriet.

Delegationen kan ha en eller flera sekreterare i bisyssla.

Behandlingen av ärenden i företagsstödsdelegationen

4 §. Delegationen är beslutför när mötets ordförande och därutöver minst hälften av de övriga medlemmarna är närvarande.

5 §. Delegationen sammanträder på kallelse av ordföranden eller vid förfall för denna på kallelse av viceordförande eller om minst hälften av de övriga medlemmarna kräver det.

6 §. Majoritetens ståndpunkt gäller som delegationens beslut. Om rösterna faller jämnt, gäller som beslut den ståndpunkt som ordföranden har företrätt.

7 §. Sekreteraren föredrar och förbereder de ärenden som skall behandlas i delegationen samt utför alla andra uppgifter som ordföranden har bestämt.

8 §. Delegationen kan i ett ärende som är under behandling höra sakkunniga och inbegära sakkunnigutlåtanden.

9 §. Vid delegationens sammanträden förs protokoll i vilken antecknas namnen på de närvarande, ärenden som skall behandlas jämte handlingar, omröstningar och delegationens beslut. Protokollet undertecknas av

ordföranden och sekreteraren. En medlems avvikande åsikt och sekreterarens förslag till beslut som avviker från delegationens beslut skall, försedda med vederbörandes underskrift, bifogas till arkivexemplaret.

10 §. Delegationen skall årligen avge en berättelse över sin verksamhet till handels- och industriministeriet inom sex månader från utgången av kalenderåret.

11 §. På delegationen tillämpas de föreskrifter som utfärdats om statliga kommittéer, om inte något annat bestäms i denna förordning.

12 §. Handels- och industriministeriet fastställer vid behov en arbetsordning för delegationen på begäran av densamma.

Ikraftträdande

13 §. Denna förordning träder i kraft den 199 .

Åtgärder som verkställigheten av förordningen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

